

D.A.P. –feromonisuihkeesta apua koirien autospelkoon

Koirien matkustuspelko on yleinen ongelma, joka rajoittaa ja vaikeuttaa omistajan ja koiran liikkumista. Tutkimuksen mukaan lähes 40 % matkapahoinvoivien koirien omistajista kokee ongelman rajoittavan vakavasti heidän normaalia elämäänsä. Hermostunut, oksenteleva tai jopa autoon ulostava koira ei ole mukava matkakumppani, ja koira on aina se, joka kärsii tilanteesta eniten. Apua on kuitenkin saatavana.

Koirien matkapahoinvoinnin syynä on synnynnäinen tasapainoelimen liikeyliherkkyys, joka voi johtaa pahoinvointikokemusten seurauksena koiran matkustuspelon kehittymiseen. Koirien pelkokäyttäytymisellä on ikävä tapa vahvistua ja laajeta ajanmyötä. Matkapahoinvoinnin oireet ovat kaikille epämiellyttäviä. Oli koiran automatkoilla hermoilemisen syy sitten matkustuspelko tai liikeyliherkkyys, ovat seuraukset hyvin samankaltaiset. Tavallisimpia oireita ovat kuolaaminen, oksentelu, puuskutus, levottomuus ja tärinä, joita esiintyy yli puolella matkustamista pelkäävillä koirilla. Matkustuspelkoon viittaavia oireita ovat myös pakoreaktio, vikinä ja autoon ulostaminen tai virtsaaminen. Koiran matkustuspelko ei ole pelkästään epämiellyttävää ja tuskallista koiralle, vaan myös kaikille muille matkustajille. Tämän johdosta siihen tulisi puuttua mahdollisimman nopeasti.

Mistä apua ongelmaan?

Matkustuspelon poisheristämisen perustuu vastaehdollistamistekniikkaan, johon yhdistetään esimerkiksi D.A.P. -feromonisuihkeen samanaikainen käyttö. Feromonien käyttö perustuu yhteen kaikkein vanhimmissa yksilöiden välisen viestinnän keinoista. Koiran ihon rauhaset tuottavat erityisiä hajuaaineita eli feromoneja, jotka vaikuttavat koiran fysiologiseen tilaan tai käyttäytymiseen. Feromonit ovat alkukantainen saman lajin yksilöiden välisen kommunikaation muoto.

D.A.P. -feromonivalmiste on synteettinen vastine feromonille, jota imettävä narttu erittää nisien välisen ihon rauhasista. Pennut aistivat emon erittämän feromonin. Tällä on pentua tyynnyttävä vaikutus ja se auttaa pentua suhteuttamaan reaktionsa oikein sille uusissa ja pelottavissa tilanteissa. Tämä feromonin tyynnyttävä vaikutus koiran mielentilaan säilyy koiralla läpi sen aikuisiän.

Matkustuspelon ennaltaehkäiseminen pennuilla Pennun totuttaminen matkustamiseen tulisi tapahtua mahdollisimman varhain, 12 ikäviikkoon mennessä, jolloin oppimisen herkimmän ajanjakson katsotaan koirilla päättyvän. Autoiluun totuttelun kulmakiviä ovat alussa hyvin lyhyet autoilumatkat (vain muutamia satoja metrejä) yhdistettynä D.A.P. -suihkeen käyttöön. Suihkeen avulla pentu tuntee autossa oleilun turvalliseksi.

Matkustamista pelkäävä koira

Vastaehdollistamisessa erittäin miellyttävä asia (makupala tms.) yhdistetään matkustuspelon laukaisevaan ärsykkeeseen (auto, liike yms.) vähitellen, jolloin makupalan aikaansaama hyvänolontunne peittää harjoitusten myötä matkustukseen liittyvän pelon. Jokaista vaihetta tulee harjoitella usean päivän ajan ennen seuraavaan vaiheeseen siirtymistä. Tyynnyttävää D.A.P. –suihketta voi laittaa kouluttajan housunlahkeeseen, koiran kaulaan sidottavaan huiviin sekä siihen osaan autoa, jossa koira matkustaa. Yksityiskohtaiset ohjeet saat eläinlääkäriltäsi.

Alussa koira opetetaan istumaan ja pysymään paikallaan kotona palkiten oikea suoritus välittömästi. Seuraavaksi harjoitus tehdään auton lähettyvillä etäisyyttä vähitellen pienentäen. Tämän sujuessa koira saa seuraavaksi syödä ruokansa auton vieressä ja sitten sen sisällä. Vähitellen edetään jo siihen, että auton moottori käy, ilman että sillä ajetaan mihinkään. Lopuksi koiran kanssa ajetaan, aluksi vain muutamia metrejä, vähitellen matkan pituutta lisäten, kunnes pelko on saatu kokonaan poisheristettyä eli häviämään. Jos koiran autokammo on poikkeuksellisen voimakasta tai harjoittelu ei tuota tulosta, kannattaa kääntyä käytösongelmiin perehtyneen eläinlääkärin puoleen.

Leisan paras matkakumppani on D.A.P. -suihke Äetsäläisellä Satu Kervisellä on kaksi suomenlapinkoira, joista nuoremmalla, nyt 6-vuotiaalla Risukarhin Leisalla, oli pennusta asti ongelmia autossa. – Se ei pienestä pitäen tykännyt olla autossa, vaan läähätti, vapisi ja näytti surkealta. Asiaa pahensi vielä onnettomuus, johon jouduin. Maasturini perään ajettiin koirieni ollessa kyydissä takaosassa. Vaikka törmäys oli pieni, pahensi se selvästi Leisan tilannetta, varsinkin kun se vaistosi minun hermostuneen tilanteesta, Satu kertoo.

Kun muutaman kerran vuodessa tehdyt noin 300 kilometrin matkat Kotkaan alkoivat olla kaikille epämiellyttäviä, ja Leisaa ei saanut kovin helposti enää autoon, päätti Satu kokeilla D.A.P.-suihketta. – Kuulin D.A.P. -feromonisuihkeesta ja päätin kokeilla sitä, vaikka olinkin skeptinen sen suhteen. Olin positiivisesti yllätynyt, sillä D.A.P. auttoi Leisan ongelmaan heti. Koira oli kyllä levoton matkan ensimmäisten 10 kilometrin aikana, kun ajoimme mutkikasta hiekkatietä, mutta nukahti pian päästyämme paremmalle tielle. Se pysyi rauhallisena koko pitkän matkan, kertoo tyytyväinen Satu kokemuksistaan. - D.A.P.in käyttö on helppoa. Suihketta ainetta noin 15 minuuttia ennen matkan alkua automme takaosaan, jossa koirat matkustavat. Aineen vaikutus kestää muutaman tunnin. D.A.P. ei jätä jälkiä, eikä haise millekään, mikä on tärkeää, kun minulla on mukana myös lapseni, Satu miettii.

Kati Hurme-Leikkonen

Lisätietoja: asiantuntijaeläinlääkäri Nina Menna, Vetcare Oy, puhelin 020 1443 371 tai 040-716 8927